

ทฤษฎาคูควณณนา

๑. จพพคคิยภิกขุวตถุ. (๑๐๗)

“สพฺเพ ตสนฺตํ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตุถา เขตฺวเน วิหรนฺโต
จพพคคิเย ภิกขุ อารพฺภ กเถสิ.

เอกสฺมี หิ สมเย, สตุตฺรสวิคคิเยหิ เสนาสเน ปฏฺิษคคิเต,
จพพคคิยา ภิกขุ “นิกฺขมถ, มยฺ มหุลลกตฺรา, อมฺหากํ เอตํ ปาปฺณาสํ
ติ วตฺวา, เตหิ “น มยฺ ทสฺสาม, อมฺเหหิ ปจฺมํ ปฏฺิษคคิตนฺติ วุต
เต, เต ภิกขุ ปหฺริสฺสุ.

สตุตฺรสวิคคิยา มรณภยตชฺชิตา มหาวิรํ วิรํวีสฺสุ. สตุถา เตส
° สทฺทํ สุตฺวา “กํ อิทฺนฺติ ปุจฺจิตฺวา, “อิตฺนฺนามาติ อารอฺจิต
, “น ภิกฺขเว อิตฺโต ปฏฺุจาย ภิกฺขุณา นาม เอวํ (กมฺมํ) กตฺตพฺพ
°, โย กโรติ, (โส) อิตฺนฺนาม (วิตฺติกมฺนํ) อาปชฺชตฺติ ปหาร
ทานสิกฺขาปทํ ปญฺญาเปตฺวา “ภิกฺขเว ภิกฺขุณา นาม ‘ยถา อห
° (ทณฺทสฺส ตสฺสามิ, มจฺจุโน ภายามิ), ตเถว อญฺญเอปิ (สตุตา)
ทณฺทสฺส ตสนฺติ, มจฺจุโน ภายนฺตฺติ ติ วตฺวา ปโร น ปหฺริตพฺโพ น
มาเตตพฺโพติ วตฺวา อนุสนฺธิํ จมฺเฏตฺวา ธมฺมํ เทเสนฺโต อิม
° คาถมาห

สพฺเพ ตสนฺติ ทณฺทสฺส, สพฺเพ ภายนฺติ มจฺจุโน,
อตุตฺตานํ อุปมํ กตฺวา น หนฺเยย น ฆาตयेติ.

ตตฺถ “สพฺเพ ตสนฺตํ สพฺเพปิ สตุตา, อตฺตนิ ทณฺเท ปตน
เต, ตสฺส ทณฺทสฺส ตสนฺติ.

มจจุโนติ มรณสุสาปปี ภาวนนติเยว. อิมิสฺสา จ เทสนาย พุณ
ชนํ นีรวเสสํ (โหติ), อตุโธ ปน สาวเสโส (โหติ).

ยถา หิ รณฺหา “สพฺเพ สนฺนิปตฺนตฺติ เภริยา จาราปีตาย
, ราชมหามตฺเต จเปตฺวา เสสา สนฺนิปตฺนตฺติ, เอวเมว “สพ
เพ ตสนฺตฺติ วุตฺเตปี, “หตฺถาชาเนยฺโย อสฺสาชาเนยฺโย อสฺสา
ชาเนยฺโย จีณาสวฺวติ อิมเ จตฺตาริ (สตฺตวิเสเส) จเปตฺวา อวเส
สา “ตสนฺตฺติ เวทิตพฺพา.

อิมิสฺ หิ จีณาสวฺว สกฺกายทิกฺขิยา ปหีนตฺตา อมรณกสฺตต
° อปฺสสนฺโต น ภาวนติ, อิตเร ตโย (สตฺตวิเสสา) สกฺกายทิกฺขิ
ยา พลวตฺตา อตฺตโน ปฏิปกฺขญฺตํ สตฺตํ อปฺสสนฺตา น ภาวนติ.

น หนฺเยย น ฆาตเยติ “ยถา อหํ (ทณฺทสฺส ตสฺสามี, มจจุ
โน ภายามิ), เอวํ อณฺเณปี สตฺตา ทณฺทสฺส ตสนฺติ, มจจุโน ภาวน
ตฺติ (ณฺตฺวา) น ปรี หนฺเยย น (ปรี) หนาเปยฺยาติ อตุโธ.

เทสนาวสานเ พหุ โสตาปตฺติผลาทีนิ ปาปฺณิสฺสุติ.

ฉพฺพคฺคิยภิกฺขวตฺถ.